

Laboratoriotiedote 17/2022 (kemia), julkaistu 31.1.2022

Pirkanmaa ja Kanta-Häme: Muutoksia kemian tutkimuksissa 3.2. ja 15.2.2022

Viitevälimuutokset ja -tarkennukset

Kemian ja immunokemian oman tuotannon tutkimusten viitevälejä harmonisoidaan ja viedään rekisteriin 3.2.2022 ennen yhteiseen välitietojärjestelmään siirtymistä.

4586 P -Alb	Albumiini	
Viiteväli	lapset, alle 5 vrk lapset, 5 vrk - 13 v tytöt, 14 - 17 v pojat, 14 - 17 v aikuiset, 18 - 39 v aikuiset, 40 - 69 v aikuiset, ≥ 70 v	28 - 44 g/l 37 - 51 g/l 35 - 46 g/l 36 - 48 g/l 36 - 48 g/l (ei muutu) 36 - 45 g/l (ei muutu) 34 - 45 g/l (ei muutu)
4587 P -AFOS	Alkalinen fosfataasi	
Viiteväli	lapset, 0 - 14 vrk lapset, 15 vrk - 1 v vanhemmat ikäryhmät	60 - 275 U/l 115 - 460 U/l ei muutoksia
1071 fP-NH₄-ion	Ammonium-ioni	
Viiteväli	0 - 7 vrk yli 7 vrk, aikuiset	alle 110 µmol/l alle 50 µmol/l
4592 P -Bil / 151 P -Bil-L	Bilirubiini / Bilirubiini, lapset	
Viiteväli	0 - 1 vrk 2 - 6 vrk 7 - 20 vrk 21 - 30 vrk 1 kk - 17 v ≥ 18 v	alle 100 µmol/l alle 200 µmol/l alle 100 µmol/l alle 50 µmol/l alle 18 µmol/l alle 21 µmol/l (vain P -Bil)
4594 P -CRP	C-reaktiivinen proteiini	
Viiteväli	alle 4 mg/l	
1243 S -Fenyt	Fenytosiini	
Viiteväli	terapeuttinen alue aikuisilla 40 - 80 µmol/l (ei muutu) ja lapsilla 20 - 80 µmol/l	
4826 P -Ferrit	Ferritiini	
Viiteväli	tytöt, 0 - alle 1 kk tytöt, 1 - 6 kk tytöt, 7 - 12 kk	6 - 515 µg/l 6 - 340 µg/l 6 - 45 µg/l

	pojat, 0 - 6 kk pojat, 7 - 12 kk lapset, 1 - 5 v tytöt, 6 - 17 v pojat, 6 - 17 v naiset, ≥ 18 v miehet, ≥ 18 v	6 - 410 µg/l 6 - 80 µg/l 6 - 60 µg/l 6 - 70 µg/l 6 - 320 µg/l 13 - 150 µg/l (ei muutu) 30 - 400 µg/l (ei muutu)
1431 fP-Pi	Fosfaatti, epäorgaaninen	
Viiteväli	alle 1 kk 1 kk - 6 kk 7 kk - alle 2 v 2 - 12 v 13 - 16 v 17 v naiset, ≥ 18 v miehet, 18 - 49 v miehet, ≥ 50 v	1.50 - 2.60 mmol/l 1.50 - 2.50 mmol/l 1.30 - 2.20 mmol/l 1.20 - 1.80 mmol/l 1.10 - 1.80 mmol/l 0.80 - 1.40 mmol/l 0.76 - 1.41 mmol/l (ei muutu) 0.71 - 1.53 mmol/l (ei muutu) 0.71 - 1.23 mmol/l (ei muutu)
1468 fP-Gluk	Glukoosi	
Viiteväli	alle 7 vrk 8 vrk - 16 v ≥ 17 v	2.9 - 6.5 mmol/l 3.8 - 7.0 mmol/l 4.0 - 6.0 mmol/l
4827 P -IgA	Immunoglobuliini A	
Viiteväli	lapset/nuoret 0 - alle 1 v 1 - alle 2 v 2 - alle 3 v 3 - alle 4 v 4 - alle 5 v 5 - alle 6 v 6 - alle 7 v 7 - alle 8 v 8 - alle 9 v 9 - alle 11 v 11 - alle 12 v 12 - alle 13 v 13 - alle 14 v tytöt/naiset, ≥ 14 v pojat/miehet, ≥ 14 v	0.10 - 0.70 g/l 0.10 - 1.00 g/l 0.10 - 1.30 g/l 0.20 - 1.60 g/l 0.30 - 1.80 g/l 0.30 - 2.00 g/l 0.40 - 2.20 g/l 0.40 - 2.30 g/l 0.40 - 2.40 g/l 0.30 - 2.50 g/l 0.30 - 2.60 g/l 0.30 - 2.70 g/l 0.20 - 2.80 g/l 0.52 - 4.02 g/l 0.88 - 4.84 g/l
4828 P -IgG	Immunoglobuliini G	
	0 - alle 1 v vanhemmat ikäryhmät	2.3 - 8.7 g/l ei muutoksia
4829 P -IgM	Immunoglobuliini M	
Viiteväli	tytöt 0 - alle 1 v 1 - alle 3 v 3 - alle 5 v 5 - alle 6 v 6 - alle 8 v 8 - alle 9 v	0.30 - 1.70 g/l 0.30 - 1.80 g/l 0.30 - 1.90 g/l 0.40 - 2.00 g/l 0.40 - 2.10 g/l 0.50 - 2.20 g/l

	9 - alle 10 v 10 - alle 11 v 11 - alle 12 v 12 - alle 13 v 13 - alle 14 v pojat 0 - alle 1 v 1 - alle 4 v 4 - alle 8 v 8 - alle 9 v 9 - alle 11 v 11 - alle 14 v tytöt/naiset, ≥ 14 v pojat/miehet, ≥ 14 v	0.50 - 2.30 g/l 0.50 - 2.40 g/l 0.60 - 2.40 g/l 0.60 - 2.50 g/l 0.60 - 2.60 g/l 0.20 - 1.50 g/l 0.30 - 1.60 g/l 0.30 - 1.70 g/l 0.30 - 1.80 g/l 0.40 - 1.80 g/l 0.40 - 1.90 g/l 0.47 - 2.84 g/l 0.36 - 2.59 g/l
1999 P -K	Kalium	
	0 - 16 v ≥ 17 v	3.3 - 5.2 mmol/l 3.3 - 4.8 mmol/l
4598 P -Ca / 6384 P -Ca-Albk	Kalsium / Kalsium, albumiinikorjattu	
Viiteväli	alle 6 vk 6 vk - 18 kk 19 kk - 5 v 6 - 10 v 11 - 16 v 17 v ≥ 18 v	1.80 - 2.97 mmol/l 2.22 - 2.82 mmol/l 2.15 - 2.70 mmol/l 2.05 - 2.70 mmol/l 2.15 - 2.70 mmol/l 2.25 - 2.65 mmol/l 2.15 - 2.51 mmol/l (ei muutu)
2027 S -Karba	Karbamatsepiini	
Viiteväli	terapeuttinen alue 17 - 50 µmol/l	
4599 fP-Kol-LDL / 6433 P -Kol-LDL	Kolesteroli, low density lipoproteiinit	
Viiteväli	Tavoitetaso yleisesti alle 3 mmol/l, mutta riippuvainen riskiarviosta. Pienen riskin potilailla alle 3.0 mmol/l, suuren riskin potilailla alle 2.5 mmol/l ja erityisen suuren riskin potilailla alle 1.8 mmol/l.	
6403 P -hCG	Koriogonadotropiini	
Viiteväli	naiset, alle 50 v naiset, ≥ 50 v miehet	≤ 1 U/l ≤ 7 U/l ≤ 2 U/l
4507 P -KysC	Kystatiini C	
Viiteväli	0 - 7 vrk, täysiaikaiset 8 vrk - 12 kk 1 - 3 v 4 - 50 v yli 50 v	alle 1.80 mg/l alle 1.50 mg/l alle 1.20 mg/l alle 1.00 mg/l alle 1.20 mg/l
2260 S -Li	Litium	
Viiteväli	terapeuttinen alue 0.6 - 1.2 mmol/l	

4601 P -Mg	Magnesium	
Viiteväli	alle 1 kk 1 - 2 kk 3 kk - 17 v ≥ 18 v	0.50 - 1.1 mmol/l 0.60 - 1.0 mmol/l 0.70 - 1.0 mmol/l 0.71 - 0.94 mmol/l (ei muutu)
4760 P -proBNP	Natriureettinen peptidi, B-tyypin N-terminaalinen propeptidi	
Viiteväli	ei muutoksia	
Tulkinta	Sydämen äkilliseen vajaatoimintaan viittaava päätösraja on alle 50-vuotiailla yli 450 ng/l, 50 - 75 vuotiailla yli 900 ng/l ja yli 75-vuotiailla yli 1800 ng/l. Pitoisuus alle 300 ng/l sulkee pois sydämen äkillisen vajaatoiminnan iästä ja sukupuolesta riippumatta.	
Kirjallisuusviite	Januzzi JL et al. NT-proBNP testing for diagnosis and short-term prognosis in acute destabilized heart failure: an international pooled analysis of 1256 patients. The International Collaborative of NT-proBNP Study. Eur Heart J. 2006;27(3):330-7.	
2451 S -Paras	Parasetamoli	
Viiteväli	Myrkytystutkimus, tavanomainen hoitoalue on 65 - 165 µmol/l.	
Tulkinta	Maksatoksen parasetamoliannos on ≥ 150 mg/kg. Asetyylikysteiinihoidon teho on optimaalinen, kun yliannostuksesta on kulunut alle 10 tuntia. Hoito aloitetaan mahdollisimman pian, jos parasetamolipitoisuudet ylittävät seuraavat arvot: 1350 µmol/l 4 tunnin, 990 µmol/l 6 tunnin ja 660 µmol/l 9 tunnin kuluttua lääkkeen ottamisesta.	
4573 fP-Urea	Urea	
Viiteväli	lapset, alle 4 v tytöt/naiset, 4 - 49 v naiset, ≥ 50 v pojat/miehet, 4 - 49 v miehet, ≥ 50 v	1.3 - 4.0 mmol/l 2.6 - 6.4 mmol/l 3.1 - 7.9 mmol/l 3.2 - 8.1 mmol/l 3.5 - 8.1 mmol/l

Prokalsitoniini

Plasmatutkimukselle otetaan 15.2.2022 käyttöön entisen seerumille tarkoitetun numeron 1773 tilalle Kuntaliiton numero 6462. Muut tiedot säilyvät ennallaan.

6462 P -PCT	Prokalsitoniini (poistuva nimike 1773 P -PCT)
Viiteväli	alle 0.05 µg/l

Lisätiedot

Tarkemmat tiedot tutkimuksista ja niiden tulkinnasta pyydetään tarkistamaan sähköisestä ohjekirjasta.

Tiedustelut

Ammattilaisten palvelupuhelin 03 311 77800

Auni Collings, erikoisalajohtaja